

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شهرستان فسا

مرکز آموزشی درمانی بیمارستان حضرت ولی عصر (عج)

استفراغ شدید
حاملگی (هایپر امیسی)

وامد آموزش سلامت

تهیه: بهاره ریاحی (کارشناس مامایی)

تنظیم: آمنه ابوالقاسمی

(سوپروایزر آموزش سلامت)

مشاور علمی: دکتر آمنه کشاورزی

(متخصص زنان و زایمان - فلوشیپ نازایی)

فسا بیمارستان حضرت ولیعصر (عج)

آدرس: میدان ابن سینا

تلفن: 071-53315018

وب سایت: vh.fums.ac.ir

اردیبهشت 1404

علائم و نشانه ها:

1- استفراغ های سرکش و مقاوم که در صبح بیشترین شدت را دارد.

2- خستگی مفرد

3- کم آبی بدن

4- کاهش وزن

5- درد در ناحیه سر دل و دور ناف

6- اختلال گذرای عمل کرد کبد

7- اسیدی شدن خون در اثر گرسنگی نسبی

8- کاهش پتاسیم سرم خون

تهوع و استفراغ با شدت متوسط به ویژه تا حدود هفته 16 حاملگی شایع هستند که در بیش از نیمی از زنان حامله رخ می دهد. هنگامی که تهوع و استفراغ شدید است و به تغییرات ساده رژیم غذایی و داروهایی ضد تهوع پاسخ نمی دهد این وضعیت استفراغ شدید حاملگی نامیده می شود که در 90 درصد موارد بهبودی تا هفته 20 حاملی رخ می دهد.

علت ها :

1- بالا بودن میزان هورمون های حاملگی یا افزایش سریع این هورمون ها

2- پرکاری تیروئید

3- سابقه حاملگی مولار یا بچه خوره

4- دیابت

5- بیماریهای گوارشی مثل زخم معده و سندروم روده نحریک پذیر

6- آسم و سایر بیماریهای آلرژیک

7- دختر بودن جنین

8- چند قلوئی

9- عفونت دستگاه ادراری

عوارض:

استفراغ ممکن است طولانی، مکرر و شدید باشد که ممکن است در صورت عدم درمان موجب بروز اختلالات زیر شود:

1- نارسایی حاد کلیه در اثر کم آبی بدن

2- استفراغ خونی

3- درد قفسه سینه

5- پارگی دیافراگم

6- عوارض طولانی مدت در صورت عدم درمان مثل

نابینایی، حملات تشنجی، اغماغ

7- در اثر کم بود ویتامین ب 1 موجب عدم تشکیل مغز

جنین میشود

8- کم بودن ویتامین کا که باعث اختلالات انعقادی مادر و

خونریزی داخل جمجمه ای جنین می شود.

9- افسردگی

درمان:

تقریباً یک چهارم زنان مبتلا به استفراغ شدید حاملگی به چندین بار بستری شدن در بیمارستان نیاز پیدا می کنند جهت بررسی کامل علل استفراغ شدید و مکرر حاملگی و همچنین حمایت های درمانی از قبیل:

1- تزریق مایعات داخل وریدی جهت جبران کم آبی بدن خانم باردار در صورت کاهش املاح و مواد معدنی خونی، این مواد به سرم تزریقی اضافه می شود که معمولاً از سرم نرمال سالیین قابل تزریقی استفاده می شود.

2- حمایت تغذیه ای و مکمل ها:

- خوردن غذاهای خشک و سبک، خوردن مقداری نان خشک یا بیسکویت هنگام صبح و قبل از درخواستن از بستر به کاهش تهوع و استفراغ کمک می کند

- پرهیز از مصرف غذاهای پر چرب و پر ادویه

- کم کردن میزان غذا در هر وعده و افزایش تعداد وعده ها

- قرص یا آمپول ویتامین ب 6 که اولین خط درمان در نظر گرفته می شود

- قرص اسید فولیک و ب 1 روزانه

نکته های لازم:

1- به هیچ وجه از سرم قندی جهت درمان کم آبی بدن مادر باردار نباید استفاده شود

2- می توان از درمان های جانبی مثل طب فشاری و زنجبیل استفاده کرد

*نقطه پی 6 که فشار به نقطه ای که محل آن سه انگشت بالاتر از چین مچ در سمت کف دست که بین دو تاندون است که فشار به مدت 30 ثانیه و تکرار پس از 5 دقیقه و سپس دست مخالف یا استفاده از مچ بند کشی در ناحیه مورد نظر همین فشار را وارد می کند.

